

Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2024/2025

Za kolegij

Freud ili pronađena psihoanaliza

Studij:	Medicina (R) (izborni) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	Katedra za psihijatriju i psihološku medicinu
Nositelj kolegija:	izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med.
Godina studija:	1
ECTS:	1.50
Stimulativni ECTS:	0.00 (0.00%)
Strani jezik:	Ne

Podaci o kolegiju:

Ciljevi predmeta su upoznati studenta s osnovnim odrednicama klasične Freudove teorije o psihoseksualnom razvitku osobnosti čovjeka, kao i sa njegovim velikim otkrićima psihičkog determinizma, dinamičkog nesvjesnog kao zasebnog dijela psihe i nagonskog života čovjeka (nagoni života i nagoni smrti). Upoznati ga s otkrićima psihoterapijskih postupaka – od hipnoze preko sugestije do metode slobodnih asocijacija koja čini temelj tada otkrivene psihoterapijske tehnike - psihoanalize. Informirati studenta o osnovama teorije seksualnosti, topografskim i strukturnim razinama ličnosti, omogućiti osnovna znanja o rekonstruiranju i osvještavanju potisnutih psihičkih sadržaja kroz analizu i tumačenje snova, te ga upoznati s temeljnim Freudovim objavljenim djelima. Također, cilj je upoznati studenta s povijesnim odrednicama Freudovog opusa i poveznicom sa suvremenim neuroznanstvenim spoznajama, kao i biopsihosocijalnim pristupom dijagnostici i terapiji psihičkih poremećaja.

Popis predavanja

P1,2 Uvod u psihoanalizu - objasniti što je psihoanaliza i argumentirati povijesni okvir nastajanja psihoterapije od neurologije do psihoanalize. Objasniti i razumjeti psihoanalizu kao metodu istraživanja duševnih procesa, kao psihoterapijsku metodu liječenja psihičkih smetnji koja se temelji na tom istraživanju i znanstvenu disciplinu koja predstavlja niz sistematiziranih psiholoških uvida dobivenih tim putem.

P3,4 Nagoni i ličnost - upoznati studenta sa Freudovom strukturnom teorijom ličnosti, te objasniti teorije o razvoju ličnosti koje su nastajale do danas i povezati učenje o nagonima s teorijom objektnih odnosa i sposobnosti za uspostavljanjem odnosa. Informirati studenta o teoriji nastanka nagona, obrascu sukoba nagona i diferencijaciji unutar ega; razlikovati savjest, osjećaj krivnje, religiju, moral, socijalni osjećaj, uz međusobna djelovanja različitih instanci ličnosti pod utjecajem nagonskih sila.

P5,6 Teorija seksualnosti - ukazati će se na važnost spoznaje kako je zrela seksualnost u odrasloj dobi posljedica psihoseksualnog razvitka osobe. Upoznati će se studenta s fazama psihoseksualnog razvitka i objasniti osnovnu ulogu dječjeg razvitka u oblikovanju odraslog. Predstaviti će se temeljne značajke razvojnih faza seksualnosti i objasniti s kritičkim osvrtom na važnost primjene stečenih saznanja u primijenjenoj psihološkoj medicini u različitim područjima medicine.

P7,8 Snovi i psihoanaliza - upoznati studente sa značajkama analize snova preko primjera Freudovih snova. Objasniti važnost nadopunjujućeg učinka analize snova i metode slobodnih asocijacija u tumačenju potisnutih sadržaja u nesvjesni dio psihe. Razjasniti proces rada sna, te razgovarati o manifestnim i latentnim sadržajima sna.

P9,10 Povijesne odrednice i suvremenost Freudovog djela - objasniti i povezati otkriće psihoanalize s napretkom u razvoju medicinske, filozofske, sociološke i antropološke znanosti. Objasniti utjecaj Freudovih otkrića na pronalazak novih načina liječenja psihičkih poremećaja.

Popis seminara

S1,2 Sigmund Freud - Otac psihoanalize (dokumentarni film i diskusija o povijesnom okviru nastanka psihoanalize sa silnicama u suvremene tokove medicine i druga područja znanosti i umjetnosti);

S3,4 Psihopatologija svakodnevnog života (kroz seminarski rad upoznati studenta s Freudovim najpopularnijim djelom *Psihopatologija svakodnevnog života* i rasvijetliti preko primjera iz svakodnevnoga života – zaboravljanje i greške- tumačenje utjecaja nesvjesnog dijela psihe svakog čovjeka na njegovo ponašanje, govorenje, pisanje);

S5,6 Totem i tabu i Nelagoda u kulturi (u prvom dijelu seminara uočiti Freudova nastojanja da preko psihoanalize opiše i razumije probleme naroda i ponašanja ljudi kroz institucije i politiku i zakone ponašanja koji su se kroz civilizaciju formirali. Objasniti pojam totem, incest, tabu, animizam, magija. o nagonskim pokretačima čovjeka – nagonima samoodržanja i seksualnim nagonima, uz suprotstavljen nagon smrti. Razumjeti Freudovo gledište o socijalnom nagonu ili nagonu društvenosti, te u drugom dijelu seminara objasniti princip zadovoljstva i princip realnosti, te kulturnu uvjetovanost ponašanja ljudi);

S7,8 Tri eseja o seksualnosti (student će imenovati temeljne značajke razvojnih faza seksualnosti i objasniti s kritičkim osvrtom na važnost primjene stečenih saznanja u primijenjenoj psihološkoj medicini u različitim područjima medicine, uz uvažavanje suvremene perspektive i znanja);

S9,10 Tumačenje snova (objasniti, opisati i razlikovati komponente rada sna. Usporediti različite vrste snova. Objasniti i argumentirati značaj simbola u psihodinamskoj teoriji snova);

S11-13 Klinički slučajevi: Dora, Mali Hans i Čovjek vuk (objasniti i opisati klinički prikaz jednog slučaja histerije i obrazložiti sociokulturne implikacije djela /Dora/, potom upoznati studente s analizom fobije jednog petogodišnjaka koja je prerasla u studiju o kastracijskoj anksioznosti i Edipovom kompleksu /Mali Hans/, te objasniti analizu snova Čovjeka vuka kroz njegovu povijest bolesti i liječenje opisano u ovom kliničkom slučaju);

S14,15 Značaj psihoanalize danas i rekapitulacija (objasniti utjecaj Freudovih otkrića na pronalazak novih načina liječenja psihičkih poremećaja. Argumentirati i povezati neuropsihoanalizu u svjetlu novijih istraživanja koja pokazuju kako psihoterapija ima značajne korelate u neurofiziološkim promjenama u mozgu. Objasniti biopsihosocijalni model psihičkih

poremećaja kao osnovu srodnosti bioloških i psiholoških metoda liječenja).

Popis obvezne ispitne literature:

Freud, Sigmund: Pronađena psihoanaliza; Biblioteka Psiha , Zagreb 1987.

Freud, Sigmund: Budućnost jedne iluzije; Biblioteka Psiha, Zagreb, 1985.

Freud, Sigmund: Tri rasprave o teoriji seksualnosti; Biblioteka Čuvari psihe, Zagreb 2000.

Freud, Sigmund: Psihopatologija svakodnevnog života ;Sabrana djela, Novi Sad 1976.

Freud, Sigmund: Tumačenje snova; Biblioteka Čuvari psihe, Zagreb 2001.

Freud, Sigmund: Totem i tabu; Biblioteka Čuvari psihe, Zagreb 2000.

Popis dopunske literature:

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

P 1,2 Uvod u psihoanalizu

Objasniti što je psihoanaliza i argumentirati povijesni okvir nastajanja psihoterapije od neurologije do psihoanalize. Objasniti i razumjeti psihoanalizu kao metodu istraživanja duševnih procesa, kao psihoterapijsku metodu liječenja psihičkih smetnji koja se temelji na tom istraživanju i znanstvenu disciplinu koja predstavlja niz sistematiziranih psiholoških uvida dobivenih tim putem.

P 3,4 Nagoni i ličnost

Upoznati studenta sa Freudovom strukturnom teorijom ličnosti, te objasniti teorije o razvoju ličnosti koje su nastajale do danas i povezati učenje o nagonima s teorijom objektnih odnosa i sposobnosti za uspostavljanjem odnosa. Informirati studenta o teoriji nastanka nagona, obrascu sukoba nagona i diferencijaciji unutar ega; razlikovati savjest, osjećaj krivnje, religiju, moral, socijalni osjećaj, uz međusobna djelovanja različitih instanci ličnosti pod utjecajem nagonskih sila.

P 5,6 Teorija seksualnosti

Ukazati će se na važnost spoznaje kako je zrela seksualnost u odrasloj dobi posljedica psihoseksualnog razvitka osobe. Upoznati će se studenta s fazama psihoseksualnog razvitka i objasniti osnovnu ulogu dječjeg razvitka u oblikovanju odraslog. Predstaviti će se temeljne značajke razvojnih faza seksualnosti i objasniti s kritičkim osvrtom na važnost primjene stečenih saznanja u primijenjenoj psihološkoj medicini u različitim područjima medicine.

P 7,8 Snovi i psihoanaliza

Upoznati studente sa značajkama analize snova preko primjera Freudovih snova. Objasniti važnost nadopunjujućeg učinka analize snova i metode slobodnih asocijacija u tumačenju potisnutih sadržaja u nesvjesni dio psihe. Razjasniti proces rada sna, te razgovarati o manifestnim i latentnim sadržajima sna.

P 9,10 Povijesne odrednice i suvremenost Freudovog djela

Objasniti i povezati otkriće psihoanalize s napretkom u razvoju medicinske, filozofske, sociološke i antropološke znanosti. Objasniti utjecaj Freudovih otkrića na pronalazak novih načina liječenja psihičkih poremećaja.

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

S 1,2 Sigmund Freud - otac psihoanalize

Nakon gledanja dokumentarnog filma diskusija o povijesnom okviru nastanka psihoanalize sa silnicama u suvremene tokove medicine i druga područja znanosti i umjestnosti.

S 3,4 Psihopatologija svakodnevnog života

Kroz seminarski rad upoznati studenta s Freudovim najpopularnijim djelom *Psihopatologija svakodnevnog života* i rasvijetliti preko primjera iz svakodnevnoga života – zaboravljanje i greške- tumačenje utjecaja nesvjesnog dijela psihe svakog čovjeka na njegovo ponašanje, govorenje, pisanje.

S 5,6 Totem i tabu i Nelagoda u kulturi

U prvom dijelu seminara uočiti Freudova nastojanja da preko psihoanalize opiše i razumije probleme naroda i ponašanja ljudi kroz institucije i politiku i zakone ponašanja koji su se kroz civilizaciju formirali. Objasniti pojam totem, incest, tabu, animizam, magija. o nagonima samoodržanja i seksualnim nagonima, uz suprotstavljen nagon smrti. Razumjeti Freudovo gledište o socijalnom nagonu ili nagonu društvenosti, te u drugom dijelu seminara objasniti princip zadovoljstva i princip realnosti, te kulturnu uvjetovanost ponašanja ljudi.

S 7,8 Tri eseja o seksualnosti

Student će upoznati temeljne značajke razvojnih faza seksualnosti prema psihoanalitičkoj teoriji ličnosti, te s kritičkim osvrtom razmotriti važnost primjene stečenih saznanja u primijenjenoj psihološkoj medicini u različitim područjima medicine, uz uvažavanje suvremene perspektive i znanja.

S 9,10 Tumačenje snova

Objasniti, opisati i razlikovati komponente rada sna. Usporediti različite vrste snova. Objasniti i argumentirati značaj simbola u psihodinamskoj teoriji snova.

S 11-13 Klinički slučajevi: Dora, Mali Hans i Čovjek vuk

Objasniti i opisati klinički prikaz jednog slučaja histerije i obrazložiti sociokulturne implikacije djela /Dora/, potom upoznati studente s analizom fobije jednog petogodišnjaka koja je prerasla u studiju o kastracijskoj anksioznosti i Edipovom kompleksu /Mali Hans/, te objasniti analizu snova Čovjeka vuka kroz njegovu povijest bolesti i liječenje opisano u ovom kliničkom slučaju.

S 14,15 Značaj psihoanalize danas i rekapitulacija

Objasniti utjecaj Freudovih otkrića na pronalazak novih načina liječenja psihičkih poremećaja. Argumentirati i povezati neuropsihoanalizu u svjetlu novijih istraživanja koja pokazuju kako psihoterapija ima značajne korelate u neurofiziološkim promjenama u mozgu. Objasniti biopsihosocijalni model psihičkih poremećaja kao osnovu srodnosti bioloških i psiholoških metoda liječenja.

Obveze studenata:

- Redovito pohađanje predavanja i seminara, te interaktivna participacija na predavanjima i seminarima

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata vršiti će se prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci

Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave (izrada seminarskog rada) i na završnom ispitu (usmeni ispit). Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene.

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe 25 i više bodova.

Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s više od 30% nastavnih sadržaja (odnosno s 30 % predavanja i 30 % seminara).

Završni ispit sastoji se od usmenog ispita koji je pokazatelj usvojenog znanja. Usmeni ispit donosi maksimalno 50 bodova.

Konačno ocjenjivanje vrši se prema broju sakupljenih bodova kroz nastavu i na ispitu na sljedeći način:

90-100 bodovaodličan (5) A; 90-100%

75-89,9 bodova.....vrlo dobar (4) B; 75-89,9%

60-74,9 bodovadobar (3)C; 60-74,9%

50-59,9 bodova.....dovoljan (2) D; 50-59,9%

0-49,9 bodova.....nedovoljan (1) F; 0-49,9%

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Mogućnost organiziranja nastave izbornog kolegija u 2023./24.godini *online*, u sinkronom obliku izvođenja nastave tijekom predavanja i seminara.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2024/2025

Freud ili pronađena psihoanaliza

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)	Seminari (mjesto i vrijeme / grupa)
14.11.2024	
P 1,2 Uvod u psihoanalizu: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (17:30 - 19:00) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP	S 1,2 Sigmund Freud - otac psihoanalize: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (19:00 - 20:30) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	
21.11.2024	
P 3,4 Nagoni i ličnost: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:00 - 19:30) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP	
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	
28.11.2024	
P 5,6 Teorija seksualnosti: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:30 - 20:00) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP	
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	
05.12.2024	
P 7,8 Snovi i psihoanaliza: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:00 - 19:30) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP	
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	
12.12.2024	
	S 3,4 Psihopatologija svakodnevnog života: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:30 - 20:00) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	
19.12.2024	
	S 5,6 Totem i tabu i Nelagoda u kulturi: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (17:00 - 18:30) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP S 7,8 Tri eseja o seksualnosti: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:30 - 20:00) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	
09.01.2025	
	S 9,10 Tumačenje snova: <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:00 - 19:30) [223]<ul style="list-style-type: none">◦ FIPP
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. [223]	

16.01.2025	
	S 11-13 Klinički slučajevi: Dora, Mali Hans i Čovjek vuk: <ul style="list-style-type: none"> • Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:00 - 20:15) ^[223] <ul style="list-style-type: none"> ◦ FIPP
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. ^[223]	
23.01.2025	
P 9,10 Povijesne odrednice i suvremenost Freudovog djela: <ul style="list-style-type: none"> • Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (17:00 - 18:30) ^[223] <ul style="list-style-type: none"> ◦ FIPP 	S 14,15 Značaj psihoanalize danas i rekapitulacija: <ul style="list-style-type: none"> • Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje (18:30 - 20:00) ^[223] <ul style="list-style-type: none"> ◦ FIPP
izv. prof. dr. sc. Grković Jasna, dr. med. ^[223]	

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
P 1,2 Uvod u psihoanalizu	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
P 3,4 Nagoni i ličnost	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
P 5,6 Teorija seksualnosti	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
P 7,8 Snovi i psihoanaliza	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
P 9,10 Povijesne odrednice i suvremenost Freudovog djela	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
S 1,2 Sigmund Freud - otac psihoanalize	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
S 3,4 Psihopatologija svakodnevnog života	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
S 5,6 Totem i tabu i Nelagoda u kulturi	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
S 7,8 Tri eseja o seksualnosti	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
S 9,10 Tumačenje snova	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
S 11-13 Klinički slučajevi: Dora, Mali Hans i Čovjek vuk	3	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje
S 14,15 Značaj psihoanalize danas i rekapitulacija	2	Klinika za psihijatriju - 0. Prizemlje

ISPITNI TERMINI (završni ispit):
